

Een besmet ei gegeten? Dan loop je geen direct gevaar

By Geertje Tuentjer, Sander Voormolen,
www.nrc.nl
augustus 1ste, 2017

1. Wat is er mis met die eieren?

De eieren waar de NVWA voor waarschuwt bevatten een te hoge concentratie fipronil. Dat is een bestrijdingsmiddel, onder meer tegen bloedluizen bij kippen dat niet gebruikt mag worden in de voedselketen.

Bij de eieren van één boerderij is zoveel fipronil aangetroffen dat de toezichthouder aanraadt de eieren niet te eten en weg te gooien. Dat is het ei dat „acuut” gevaarlijk kan zijn.

Daarnaast zijn er verschillende andere kippenboeren die in mindere mate besmet zijn. „Uit voorzorg” raadt de NVWA aan om deze eieren niet aan kinderen te geven. Voor kinderen geldt een lagere grenswaarde dan bij volwassenen.

Op dit moment zijn er zo’n 180 Nederlandse kippenboerderijen ‘geblokkeerd’. Ze worden onderzocht of er sprake is van besmetting. Vlees of eieren mogen deze boerderijen niet af.

Belangrijke veiligheidswaarschuwing: NVWA waarschuwt consumenten om eieren met specifieke eicode niet te eten <https://t.co/K1hnZJRleJ>
pic.twitter.com/LgZGRjKFHN

— NVWA (@_NVWA) 31 juli 2017

2. Wat is fipronil?

Fipronil is een breedwerkend bestrijdingsmiddel dat insecten en mijten doodt. De stof behoort tot de fenylpyrazolen. Het verstoort de werking van het centrale zenuwstelsel van ongedierte, waardoor zij doodgaan.

Door illegaal gebruik van een bestrijdingsmiddel zijn eieren zo vervuild dat de voedselautoriteit consumenten waarschuwt.

3. Hoe giftig is fipronil?

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) beschouwt fipronil voor de mens als ‘matig toxisch’. Mensen die de stof via het voedsel hebben binnengekregen kunnen last krijgen van zweetaanvallen, misselijk of duizelig worden, en hoofd- of buikpijn krijgen. Bij een eenmalige blootstelling verdwijnen deze symptomen echter snel zonder blijvende gevolgen voor de gezondheid.

Vanuit het maag-darmstelsel wordt de stof slecht opgenomen in het lichaam, waardoor het grootste deel via de ontlasting het lichaam weer verlaat. In de wetenschappelijke literatuur staat een beschrijving van een blinde Chinese vrouw

van 77 jaar die per ongeluk de inhoud van een mierenlokdoosje met fipronil opat, omdat ze dacht dat het een koekje was. De vrouw voelde zich een half uur daarna wat 'wazig' maar bij een uitvoerige medische controle enkele uren daarna, bleek er geen schade aan haar gezondheid.

In proefdieronderzoek is vastgesteld dat fipronil in hoge doses de schildklier, lever en nieren kan aantasten.

4. Hoe herken ik een besmet ei?

Elke kippenboerderij heeft een eigen code die op het ei gedrukt wordt. Het ei dat acute gezondheidsproblemen kan opleveren heeft de code X-NL-40155XX. Op het ei zijn de X-en ook een getal. Op de website van de NVWA is te vinden welke code er staat op eieren die het beste gemeden kunnen worden door kinderen.

De NVWA onderzoekt nog verschillende monsters. Als het nodig is worden nieuwe ei-codes in de loop van deze week toegevoegd op de NVWA-website (nvwa.nl).

5. Waar zijn die besmette eieren terecht gekomen?

Een deel is dus in de supermarkt beland en verkocht - vandaar de waarschuwing. Een ander deel is teruggehaald uit winkels.

Dan zijn er ook nog de eieren die niet in een eierdoosje terecht komen, maar verwerkt worden in bijvoorbeeld cake, sauzen of eiersalades. Op dit moment wordt door de NVWA in kaart gebracht waar en hoe de besmette eieren verwerkt zijn. Het zou kunnen dat er producten met besmette eieren in de winkel liggen, zegt een NVWA-woordvoerder.

Bij vier bedrijven werd in juli 2017 al fipronil in de eieren aangetroffen. De pluimveehouders moesten de eieren terugroepen.

6. Hoe is het verboden middel in de eieren terecht gekomen?

Volgens Eric Hubers van boerenorganisatie LTO is de fipronil, verboden voor dieren die vlees of eieren produceren, illegaal gemengd met andere bestrijdingsmiddelen tegen bloedluis die wél gebruikt mogen.

Het Functioneel Parket doet onderzoek naar één bedrijf dat mogelijk het middel heeft toegepast. Ook kijken ze naar mogelijke toeleveranciers. Er wordt onder meer samengewerkt met de Belgische autoriteiten.

Volgens LTO als de pluimveevakbond NVP gaat het om ChickFriend uit Barneveld. Het is nog onduidelijk of het Barneveldse bedrijf fipronil met opzet door het bestrijdingsmiddels heeft gemengd, zegt Hennie de Haan van NVP.

Volgens Hubers waren de kippenboeren niet op de hoogte van het gebruik van fipronil. „Daar ga ik vanuit.”

Meerdere pluimvee-organisaties vermoeden dat het bedrijf uit Barneveld anti-luizenmiddel geleverd kreeg van een Belgisch ongediertebestrijdingsbedrijf, waar de Belgische toezichthouder FAVV op 20 juli een inval deed. Vorige week werd ook een aantal Belgische kippenbedrijven vanwege fipronilbesmetting gesloten door de FAVV.

7. Wat moet je doen als je per ongeluk al een fipronil-ei gegeten

hebt?

Eigenlijk niets. De concentratie die één ei bevat, vormt waarschijnlijk geen direct gevaar voor de gezondheid. Echter, de dosis maakt het gif. Dus als je deze eieren zou blijven eten komt de gezondheid wel in gevaar. Daarnaast zijn kleine kinderen en de ongeboren kinderen van zwangere vrouwen waarschijnlijk gevoeliger voor de effecten van de stof. Het is daarom toch verstandig de verdachte eieren terug te brengen of weg te gooien.